

3. **Hodnotenie prezentácie Správy o právnom štáte 2022 – PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE - Správa o právnom štáte 2022**, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku Sprievodný dokument OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Správa o právnom štáte 2022 Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Európskej únii (ďalej v texte len – „Správa 2022“) zo dňa 13.7.2022 – publikovanej dňa **13.7.2022 zo strany Ministerstva spravodlivosti SR na oficiálnej stránke Ministerstva spravodlivosti SR**

– vo vzťahu k porušovanie princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR

Dňa 13.7.2022 bola na oficiálnej stránke Ministerstva spravodlivosti SR publikovaná tlačová správa s názvom: „**Správa EK o stave právneho štátu: pre efektívnejšie vyšetrowanie korupčných káuz odporúča obmedziť právomoci generálneho prokurátora**“

- <https://www.justice.gov.sk/tlacovespravy/tlacova-sprava-3730/>

tlačová správa v plnom znení:

Správa EK o stave právneho štátu: pre efektívnejšie vyšetrowanie korupčných káuz odporúča obmedziť právomoci generálneho prokurátora

Vy publikované 13. júla 2022

Správa o stave právneho štátu, ktorú dnes vydala Európska komisia sformulovala kľúčové momenty, ktoré sa na Slovensku udiali a zhodnotila aj pokrok, ktorý Slovensko urobilo alebo aj len predpokladalo urobiť v poslednom roku. Európska komisia adresovala Slovensku odporúčania, ktoré by mala krajina splniť pre vyššiu úroveň právneho štátu.

Medzi šesť hlavných odporúčaní patrí:

1. zaistiť, aby členovia **Súdnej rady mali dostatočné záruky nezávislosti** (proti zbaveniu funkcie);
2. zabezpečiť dostatočné záruky **v prípadoch uplatňovania trestnoprávnej zodpovednosti sudcov za trestný čin ohýbania práva** vo vzťahu k ich súdnym rozhodnutiam;
3. predložiť návrhy upravujúce oblasť lobingu a **posilniť legislatívu týkajúcu sa konfliktu záujmov a priznávania majetku**;
4. **zlepšiť koordináciu medzi orgánmi vymáhajúcimi právo a zabezpečiť objektivnosť rozhodnutí prokurátorov** (vrátane posunu v legislatívnych úpravách obmedzujúcich právomoci generálneho prokurátora zrušiť rozhodnutia prokurátorov – §363 TP);
5. poskytnúť **ďalšie záruky pre zlepšenie bezpečnosti novinárov**, vrátane reformy právnej úpravy ohovárania;

6. zvýšiť nezávislosť verejnoprávnych médií.

Slovensku sa v hodnotení Komisie podarilo v niektorých oblastiach presadiť zmeny k lepšiemu, v iných zostáva na rovnakom mieste. Správa Európskej komisie objektívne pomenováva pozitívne aj negatívne trendy pri uplatňovaní princípov právneho štátu.

Prvou z hodnotených oblastí bola justícia. V porovnaní s ostatnými rokmi mierne poklesla **viera v nezávislosť súdov a sudcov** medzi verejnosťou (z 28 % v roku 2021 na **25 %**), ostáva však na rovnakej úrovni z roku 2021 v súkromnom sektore – **30 %**. Európska komisia však **oceňuje posilnenie právomocí Súdnej rady reformou Ústavy SR**, najmä čo sa týka priznávania majetku členov Súdnej rady. Pozitívne je vnímaná aj prijatá **reforma súdnej mapy** a všetky jej časti, ktoré sa vo viacerých častiach opierali aj o odporúčania Komisie pre efektívnu justíciu (CEPEJ). Komisia takisto vyzdvihuje začiatok fungovania **Úradu pre správu zaisteného majetku, Najvyššieho správneho súdu, či Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti**. Pripomína však medzery v digitalizácii justície, ktoré je potrebné vyplňať.

Druhou témou správy je už štandardne hodnotenie prijatých a existujúcich protikorupčných opatrení. Európska komisia zvlášť píše o množstve korupčných káuz, ktoré riešia slovenské úrady. Venuje sa aj „vojne v polícii“ a spomína mnohé kauzy, zatknutia sudcov, či bývalých vládnych predstaviteľov. Slovenská republika je vysoko nad európskym priemerom vo vnímaní korupcie v krajine. Až **83 % Slovákov považuje korupciu za veľmi rozšírenú**, pričom priemer v EÚ je 68 %. Práve v spojitosti so zatýkaním ústavných činiteľov upozorňuje na kompetencie generálneho prokurátora. Tak, ako už odporučila aj Benátska komisia, navrhuje Európska komisia oklieštenie právomocí generálnemu prokurátorovi a zmenu **§363 Trestného poriadku**. Komisia oceňuje, že ministerstvo spravodlivosti pracuje na zmene tohto paragrafu a prizvukuje, že takáto zmena by bola v súlade s európskymi štandardami o autonómii a nezávislosti prokuratúry. Komisia tiež oceňuje prácu na novej protikorupčnej stratégii, pripravovanej reforme Trestného zákona, či reforme polície vo vzťahu k lepšiemu stíhaniu korupčných zločinov.

Tretia časť správy si zvlášť všíma postavenie novinárov, mediálne zákony, ale aj nevyberaný spôsob, akým sa o novinároch vyjadrujú politici. Kriticky vníma fungovanie verejnoprávnych médií, najmä spolitizovaniu procesov menovania a odvolávania verejných funkcií, oceňuje pripravovanú legislatívu na zakotvenie viacerých princípov slobody médií do právneho poriadku SR, ako aj už prijatú novelizáciu tlačového zákona.

V poslednej časti správy, ktorá je spomedzi všetkých doterajších najkritickejšia, Komisia poukazuje na to, že zapojenie občianskej spoločnosti do procesu tvorby zákonov je naďalej obmedzené a zdá sa, že chýbajú konzultácie o veľkých legislatívnych zmenách. Navyše, kvôli neobsadeniu postu Verejného ochrancu práv, stále pretrvávajú na Slovensku obavy **v oblasti rovnosti ľudských práv. Viaceré snahy ústavných činiteľov v oblasti rodovej rovnosti, LGBTIQ práv, či ochrany reprodukčných práv žien nezostali opomenuté a komisia konštatuje, že v týchto oblastiach nenastal žiaden pokrok**, napr. vo financovaní neziskového sektora zaoberajúceho sa týmito témami. Takisto však EK pripomína verbálne útoky verejných činiteľov na občiansku spoločnosť a obrancov ľudských práv.

[Celú správu môžete nájsť tu.](#)

[Kapitolu o Slovenskej republike nájdete tu.](#)

Hodnotenie prezentácie Správy o právnom štáte 2022 – PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE - Správa o právnom štáte 2022, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku Sprievodný dokument OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Správa o právnom štáte 2022 Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Európskej únii (ďalej v texte len – „Správa 2022“) zo dňa 13.7.2022 – **publikovanej dňa 13.7.2022 zo strany Ministerstva spravodlivosti SR na oficiálnej stránke Ministerstva spravodlivosti SR – vo vzťahu k porušovaniu princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR:**

Tlačová správa s názvom: „**Správa EK o stave právneho štátu: pre efektívnejšie vyšetovanie korupčných káz odporúča obmedziť právomoci generálneho prokurátora**“

- <https://www.justice.gov.sk/tlacovespravy/tlacova-sprava-3730/>

publikovaná na oficiálnej stránke Ministerstva spravodlivosti SR

neobsahuje **ŽIADNE údaje a informácie o porušovaní princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR** v časovom intervale hodnotenia Správy 2022 v návaznosti na Správu 2021 a Správu 2020 v rokoch 2020 – 2022, a to predovšetkým:

- porušovania základných práv a slobôd trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- porušovanie základných zásad trestného konania stanovených zákonom v Trestnom poriadku trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- porušovanie práva na spravodlivý proces trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- porušovanie práva na obhajobu trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- porušovanie princípu prezumpcie neviny trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR zo strany orgánov verejnej moci a predstaviteľov politickej moci
- porušovanie práva na účinný opravný prostriedok trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- využívanie výkonu väzby trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR ako možný nátlakový prostriedok zo strany OČTK
- porušovania základných práv a slobôd väzobne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- podozrenia o manipulácii trestných konaní zo strany OČTK
- podozrenia o zasahovaní OČTK do nezávislosti súdov
- nedodržiavania judikatúry ESĽP a Súdneho dvora EÚ a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo strany OČTK a súdov v trestných konaniach v SR
- informácie o úmrtiach väzobne stíhaných osôb počas výkonu väzby
- možného nesúladu viacerých inštitútov trestného práva tak hmotnoprávných ako aj procesnoprávných s judikatúrou a rozhodovacou činnosťou ESĽP a Súdneho dvora EÚ a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd
- možných zásahoch orgánov verejnej moci do nezávislého výkonu advokátskeho povolania a nezávislosti advokátskeho stavu

príčom vyššie demonštratívne uvedené príklady porušovania porušovaní **princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR** v časovom intervale hodnotenia uvedených Správ v rokoch 2020 – 2022 vyplývajú (Správy 2022 v návaznosti na Správu 2021 a Správu 2022)

- z rozhodnutí Ústavného súdu SR/z ústavných sťažností fyzických a právnických osôb
- z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR
- z rozhodnutí Generálnej prokuratúry SR
- z rozhodnutí ESĽP proti SR (Adamčo v. SR, Mucha v. SR, Vasaráb/Paulus v. SR a iné)

- z podnetov predstaviteľov právnickej obce (Výzva slovenských právnikov proti sústavnému porušovaniu princípov právneho štátu v Slovenskej republike – www.pravnystat.eu , IAPŠ – Iniciatíva advokátov za právny štát a iné)
- z iných verejne dostupných zdrojov

Samotnú tlačovú správu s názvom: „**Správa EK o stave právneho štátu: pre efektívnejšie vyšetrowanie korupčných káz odporúča obmedziť právomoci generálneho prokurátora**“ - <https://www.justice.gov.sk/tlacovespravy/tlacova-sprava-3730/> publikovanú na oficiálnej stránke Ministerstva spravodlivosti SR dňa 13.7.2022

možno označiť za politickú správu, s tým,

že vykazuje znaky **neobjektívneho a jednostranného informovania verejnosti vo vzťahu k viacerým otázkam, ktoré sú obsahom samotnej Správy o právnom štáte 2022** – a to **vo vzťahu k trestným konaniam vedeným na Slovensku v časovom intervale hodnotenia uvedených Správ v rokoch 2020 – 2022,**

že skutočnosti uvedené v tlačovej správe Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 13.7.2022 **vykazujú znaky tendenčnosti, neobjektívnosti, neúplnosti a zamlčovania verejne dostupných informácií a nesprávneho právneho výkladu pri inštitútoch trestného konania** a to predovšetkým pri inštitúte §363 a nasl. Trestného poriadku – Zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní zo strany Generálnej prokuratúry SR.

Už samotný nadpis tlačovej správy - „**Správa EK o stave právneho štátu: pre efektívnejšie vyšetrowanie korupčných káz odporúča obmedziť právomoci generálneho prokurátora**“ – je možné jednoznačne označiť za **neobjektívny a tendenčný**

s prvkami politickej vôle samotnej ministerky spravodlivosti SR a za priamo rozporný s obsahom a závermi Správy 2022.